

TOIMINTASUUNNITELMA

1.1.–31.12.2025

KÄPY

Lapsikuolemaperheet ry

Vertaistukea suruun

Käpy Lapsikuolemaperheet ry

Åkerlundinkatu 3B, 4. krs

33100 Tampere

toimisto@kapy.fi

www.kapy.fi

SISÄLTÖ

YLEISTÄ.....	3
TUKITOIMINTA	4
VAPAAEHTOISTEN KOULUTTAMINEN JA TYÖNOHJAUKSELLINEN TUKI	11
JÄSENASIAT	14
VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA.....	15
KUOLLEIDEN LASTEN MUISTOPÄIVÄN KAMPANJA.....	17
TALOUS.....	18
EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASiantuntijatoiminta	19
SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA.....	21

YLEISTÄ

Käpy Lapsikuolemaperheet ry (Käpy ry) on valtakunnallinen vertaistukiyhdistys, joka tarjoaa vertaistukea suruun ja edistää lapsikuolemaperheiden hyvinvointia ja asemaa yhteiskunnassa.

Yhdistys perustettiin vuonna 1991 muutaman lapsensa kuoleman kokeneen henkilön toimesta tukemaan kätkytkuoleman kokeneita perheitä. Myöhemmin toiminta on laajentunut, ja nyt tukea tarjotaan lapsen kuolinsyystä riippumatta. Käpy ry tarjoaa lapsikuolemaperheille yhteisön, johon voi kuulua ja josta voi saada tukea omaan tilanteeseensa yksilöllisesti ja luottamuksellisesti.

Vertaistukea on saatavilla ensisijaisesti vanhemmille ja perheille, joiden lapsi on kuollut raskauden myöhäisessä vaiheessa, vauvana, lapsena, nuorena tai nuorena aikuisena. Kaikki lapsensa menettäneet perheet voivat olla yhteydessä Käpyyn.

Yhdistyksen avoimet vertaistukiryhmät kokoontuvat eri puolilla Suomea. Yhdistys välittää tukihenkilöitä ja järjestää tapaamisia lapsensa menettäneille vanhemmille sekä paikallisesti että verkossa. Tukea on saatavilla myös isovanhemmille ja sisaruksille. Yhdistyksen vapaaehtoisina toimii sekä lapsen menettäneitä vanhempia että lapsenlapsen menettäneitä isovanhempia. Yhdistyksen toimintaa ei olisi olemassa ilman 170 vapaaehtoisen joukkoa, ja heidän kouluttamisensa ja tukemisensa tehtävissään onkin tärkeä osa yhdistyksen ydintehtävää. Vapaaehtoiset toimivat muun muassa tukihenkilöinä, ryhmänohjaajina ja kokemusasiantuntijoina.

Käpy ry edistää lapsikuolemaperheiden yhteiskunnallista asemaa ja jakaa tietoa, jotta lapsen menettäneet saisivat nykyistä paremmin tukea. Yhdistys toimii keskustelun avaajana ja ylläpitäjänä lapsikuolemaperheiden tilanteista ja tarpeista yhteiskunnassamme tekemällä edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä muun muassa seuraaviin aiheisiin liittyen: suruvapaa kaikille alaikäisen lapsen menettäneille, oikeus merkitä ja nimetä kuolleena syntynyt lapsi virallisesti väestörekisteriin, lapsen kuoleman jälkeisen kriisiavun järjestelmällisen tarjoamisen kehittäminen, työhön paluuseen liittyvät käytänteet lapsen kuoleman jälkeen sekä ammattilaisten tietotaidon lisääminen surevan kohtaamisesta ja tukemisesta.

Yhdistys on julkaissut kirjallista tukimateriaalia lapsen kuoleman kokeneille perheille sekä oppaan surevan lapsen tukemisesta. Tietoa toiminnasta ja vertaistuesta jaetaan myös yhdistyksen lehden ja verkkosivujen välityksellä.

Suomessa kuolee vuosittain noin 450 alle 20-vuotiasta lasta ja noin 400 20–29-vuotiasta.

Tietoa niin sureville kuin ammattilaisille löytyy Käpy ry:n verkkosivuilta www.kapy.fi.

Käpy ry:n tärkeimmät arvot

Kuolleen lapsen arvostus

Yksilöllisen surun kunnioitus

Toivo ja usko tulevaisuuteen

Yhdistyksen päivitetty strategia astuu voimaan vuoden 2025 alussa.

Käpy ry:n visio 2035

Lapsen kuoleman kokeneet eivät jää surun kanssa yksin. Kriisi- ja keskusteluapua saa nopeasti, kattavasti ja riittävän pitkäkestoisesti.

Suomen laki mahdollistaa ansiosidonnaisen suruvapaan kuolleen lapsen vanhemmille ja kuolleena syntyneen lapsen nimeämisen väestörekisteriin.

TUKITOIMINTA

Strateginen linjaus 2025–2029: Monipuolistamme ja kehitämme vertaistukea ja vertaistuen tukipolkuja siten, että tukea on tarjolla yhä useammalle henkilölle ja perheelle heidän moninaisiin tarpeisiinsa vastaten.

Tukitoiminta on yhdistyksen keskeisin toimintamuoto. Noin 170 yhdistyksen jäsentä toimii Käpy ry:n koulutettuina vapaaehtoisina, ja heidän ansiostaan perheille voidaan tarjota vertaistukea.

Vuosittain kuolee noin 800 alle 29-vuotiasta lasta, nuorta ja nuorta aikuista. Tavoitteena on tavoittaa tukipuhelimen ja sähköpostin välityksellä noin 25 % uusista lapsikuolemaperheistä.

Lapsen menettäneet tarvitsevat tukea usein vuosia menetyksen jälkeen, joten uusien

yhteydenottojen lisäksi vertaistukeen osallistuu vuosittain paljon myös aiemmin lapsensa menettäneitä.

Vuonna 2025 kehitetään edelleen vertaistukitoimintaa, vapaaehtoistoimintaa ja tapahtumajärjestämistä, jotta entistä useammat perheet voivat saada yhdistyksen tarjoamaa tukea ja kokea, että heidän kokemuksensa on huomioitu tukitarjonnassa. Vertaistukitoiminnasta kerätyn palautteen mukaan kaikki eivät ole löytäneet itselleen sopivaa tukea. Kuitenkaan kaikille ei pystytä järjestämään tarkasti kohdennettua ryhmätukea menetykseen liittyen (esim. harvinaisemmasta kuolinsyystä johtuen). Yhdistyksen toiminta on laajentunut vuosien aikana paljon, ja on tärkeää keskittää resurssit vaikuttavaan toimintaan niin, että mahdollisimman monelle voidaan tarjota tukea vuoden aikana – samaan aikaan huomioiden kohdennetut ja yksilölliset tarpeet mahdollisimman hyvin.

Vuonna 2025 kehitetään vertaistukimuotoja, jotta jokainen yhdistykseen yhteyttä ottava voisi löytää itselleen sopivan tukimuodon avointen vertaistukiryhmien, tukihenkilötoiminnan, tapaamisten sekä vertaistukipäivien ja -viikonloppujen joukosta.

Vapaaehtoisten tuen vahvistamista ja useiden aiemmin satunnaisten (erityisesti lasten ja nuorten) vertaistukimuotojen vakiinnuttamista jatketaan. Yhteistyötä eri järjestöjen ja julkisen sektorin kanssa jatketaan, minkä ansiosta jatkossa yhä useampi perhe voi saada laadukasta tukea yhdistyksen kautta.

Toimiston tukipuhelin ja tukisähköposti

Tukiyhteydenoton voi tilata joko tekstiviestillä, WhatsApp-viestillä, sähköpostitse tai verkkosivujen yhteydenottolomakkeen kautta. Sähköisesti saapuneen yhteydenoton jälkeen yhteydenottajien kanssa sovitaan puhelu aika joko sähköpostilla tai tekstiviestillä muutaman päivän päähän. Lisäksi yhteydenottajalle lähetetään heti sähköpostilla kirjallista tietoa yhdistyksen tarjoamasta vertaistuesta etukäteen tutustuttavaksi. Näin perheellä on aikaa tutustua kirjalliseen materiaaliin ja vertaistukimuotoihin jo ennen puhelua. Toimintatavan ansiosta puhelun aikana pystytään paremmin keskustelemaan perheen tilanteesta ja vastaamaan vertaistukeen liittyviin kysymyksiin.

Lapsen menettäneen ensikontakti yhdistykseen

- Surevalle yhteydenottaminen pyritään tekemään mahdollisimman helpoksi.
- Tukisähköposti päivystää lähes päivittäin.
- Verkkosivujen yhteydenottolomakkeet käsitellään parin päivän viiveellä.
- Puhelun aikana kartoitetaan perheen yksilöllinen tuen tarve, validoidaan lapsensa menettäneen vanhemman kokemuksia ja kerrotaan vertaistuen mahdollisuuksista.

Yhdistyksen vapaaehtoisia (yhteensä noin 170) on mukana kaikissa alla olevissa tukimuodoissa ja tapahtumissa. Ilman aktiivisten vapaaehtoisten joukkoa vertaistukitoimintaa ei pystyittäisi toteuttamaan.

Tukihenkilötoiminta

- Tukihenkilö etsitään perheille viikon kuluessa, ja tukihenkilöä pyytävän toiveet pyritään toteuttamaan mahdollisimman hyvin (esim. mahdollisimman samankaltainen kuolinsyy tai perhetilanne).
- Tukisuhteiden seuranta toteutetaan heti tukisuhteen alussa (varmistetaan, että tukisuhde on lähtenyt käyntiin) ja sen jälkeen noin kolmen kuukauden kuluttua tukisuhteen alkamisesta. Tällöin palautetta kysytään tuettavalta ja tukihenkilölle annetaan mahdollisuus työnohjaukselliseen keskusteluun. Suurin osa palautteista kerätään tuettavilta puhelimitse, mikä on varmin tapa saada tukihenkilöille palautetta.
- Tukisuhteiden kestoa ja muotoa räätälöidään vapaaehtoisten omien toiveiden mukaisesti, sillä kaikki vapaaehtoiset eivät halua sitoutua pitkiin tukisuhteisiin. Tukihenkilö voi määritellä tukisuhteen alussa, kuinka kauan voi toimia tukihenkilönä. Ohjeena on, että tukisuhdetta tulisi ohjata kohti päättymistä viimeistään, kun tukisuhde on kestänyt vuoden.
- Tukihenkilöille kehitetään ja järjestetään työnohjauksellista tukea, ks. kohta vapaaehtoisten koulutus ja työnohjauksellinen tuki.

Paikkakuntakohtaiset avoimet vertaistukiryhmät

- Tavoite: paikkakuntakohtaiset avoimet vertaistukiryhmät jatkavat säännöllisiä kokoontumisia, ja myös uusia ryhmiä aloittaa (yhteensä noin 15 ryhmää).
- Ryhmänohjaajia autetaan ryhmien muutostilanteissa kuten ohjaajavaihdoksissa, tilamuutoksissa jne.

Verkkovertaistukiryhmät, vertaistukipäivät ja -viikonloput

Osa vertaistukitapahtumista järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhdessä muiden järjestöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Esim. lapsettomuus ja lapsen kuolema: Simpukka ry, päihteisiin lapsensa menettäneet: YAD ry ja Nauha ry, erityislapsen menettäneet: Leijonaemot ry, englanninkielinen ryhmä: Familia ry.

Verkkovertaistukiryhmät

Kevät: 3 kohdennettua, 1 kaikille avoin

Syksy: 3 kohdennettua, 1 kaikille avoin

Vertaistukipäivät, 5 kpl

Kevät:

Ainoan lapsen menettäneet

Odotettavissa ollut kuolema, elämää lapsen kanssa takana: sairaus, erityislapsen menetys (15–20 osallistujaa)

Isomman lapsen ja päihteisiin lapsensa menettäneet (20–30 osallistujaa)

Syksy:

Baby Loss Awareness kuolleena syntyneen lapsen vanhemmille ja vauvan menettäneille: kohtukuolema, myöhäinen tai geneettinen raskaudenkeskeytys, alle 1-vuotiaan menettäneet, englanninkielinen ryhmä (20–30 osallistujaa)

Liikenneturvaviikko: Äkillisesti lapsensa menettäneille, joilla elämää lapsen kanssa takana: onnettomuudet, tapaturmat, kuolinsyy ei tiedossa (15–20 osallistujaa)

Vertaistukiviikonloput, 3 kpl

Kevät:

Aikuisten ja lasten vertaistukiviikonloppu (40–50 osallistujaa)

Syksy:

Isovanhempien viikonloppu (10–15 osallistujaa)

Aikuisten ja lasten vertaistukiviikonloppu (30–40 osallistujaa)

Muuta:

- Facebookin suljettu ryhmä jatkaa toimintaansa vapaaehtoisen moderaattorin ohjauksella (3 000 jäsentä).
- Tarjotaan mahdollisuus etsiä vertaistukea mobiilisovelluksen kautta.
- Järjestetään 1-2 webinaaria eri aiheista (esim. parisuhde)

Luovien ja kehollisten menetelmien tapahtumat ammattilaisen ohjaamana

Kaikille vanhemmille puhuminen ei ole luontevin tapa jakaa suruun liittyviä tunteita. Tarjoamme mahdollisuuden surun ilmaisemiseen myös luovia ja kehollisia menetelmiä käyttäen.

Luovien ja kehollisten menetelmien tapahtumat ovat aina vapaaehtoisille maksuttomia, vaikka muilta osallistujilta omavastuu kerättäisiin. Näin voidaan matalalla kynnyksellä tukea vapaaehtoisten hyvinvointia ja jaksamista. Tapahtumat toteutetaan rahankeräys- ja muilla lahjoitusvaroilla.

- la–su: luovan kirjoittamisen viikonloppu vanhemmille ja isovanhemmille

Mikäli varoja on käytettävissä riittävästi, toteutetaan myös:

- lauluntekstin kirjoittamisen työpaja tai muu luova tapahtuma.

Yhdistyksen verkkosivujen luovat vertaistukisisällöt

- Muistoseinä, jonne lapsensa menettäneet voivat laittaa muistokirjoituksen ja kuvan kuolleesta lapsestaan.
- Säveliä ja säkeitä -sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden tekemiä lauluja ja runoja.
- Vertaistarinat-sivu, jonne kerätään lapsensa kuoleman kokeneiden kirjoittamia tarinoita omasta menetyksestään.

Tuetut lomiat

- Jatketaan yhteistyötä mm. Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n sekä Hyvinvointilomien kanssa ja haetaan heidän kautta 2–3 lomajaksoa lapsensa tai lapsenlapsensa menettäneille. Koska pelkkien aikuisten lomille on ollut liian vähän hakijoita, keskitytään perhelomien tarjoamiseen. Kyseessä on Käpy ry:n toimintaa täydentävä tukimuoto. Vertaistuki ei ole toteutunut lomilla osallistujien odotusten mukaisesti (toiveena on aina enemmän vertaistukiryhmiä, mikä ei ole ollut mahdollista). Jatkossa lomilla ei ole erikseen ohjattua vertaistukea, vaan myös vapaaehtoiset voivat hakea lomille osallistujiksi.

Lasten ja nuorten vertaistuki ammattilaisten ohjaamana

- Järjestetään kaksi webinaaria sisaruksen menettäneen lapsen tukemisesta (kevät + syksy), jossa samalla mainostetaan lasten ja nuorten ryhmiä
- Tunteet verkkoon -vertaistukiryhmät tai muut verkkovertaistukiryhmät sisaruksensa menettäneille, 1–3 kpl (jatkuva haku, toteutetaan kun tarpeeksi hakijoita)
- Nuorten vertaistukiviikonloppu yhteistyössä Surujärjestöjen kanssa (vastuujärjestäjänä Surunauha ry:n ja Huoma ry:n Nuori suru -hanke)
- Käpy ry markkinoi Nuori suru -hankkeen toimintaa ja hankkeet toiminnot, kuten chatit ja

vertaisillat ja -koulutukset laajenevat koskemaan myös Käpy ry:n kohderyhmää eli sisaruksen menettäneitä nuoria. Yhdistyksen työntekijät saavat perehdytystä surevien nuorten tavoittamisesta ja tukemisesta.

- Laulun tekstin kirjoittamisen työpaja nuorille tai nuorille aikuisille
- Lasten ja nuorten vertaistukiryhmät (4–5 kpl)

Kevät:

1–2 kouluikäisten vertaistukiryhmää vertaistukiviikonlopussa

Hyvinvointialueen ryhmä (riippuen rahoituksesta)

Syksy:

1–2 kouluikäisten vertaistukiryhmää vertaistukiviikonlopussa

Hyvinvointialueen ryhmä (riippuen rahoituksesta)

Tukikirjallisuus

Jatketaan tukikirjallisuuden jakamista perheille.

Tukikirjanen

- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. 2014. Lapsen kuolema. Tietoa ja tukea lapsen kuoleman kohdanneille. Käpy Lapsikuolemaperheet ry. Uudistettu painos 2021.
- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. 2014. När ett barn dör. Information och stöd till barnets närstående. 2014. Käpy barndödsfamiljerna rf. Ny upplaga 2021.
- Aho A L, Kivikko M, Mesikämmen E, Uittomäki S. 2014. Death of a Child. Information and support for bereaved families. 2014. Child Death Families Käpy ry. Renewed print 2021.

Lapsiopas

- Uittomäki S, Mynttinen S & Laimio A. 2011. Miten tukea lasta ja nuorta, kun läheinen on

kuollut. Opas läheisille sekä perheiden parissa työskenteleville. Käpy Lapsikuolemaperheet ry. Uudistettu painos 2022.

- Uittomäki S., Mynttinen S., Laimio A. & Kärkkäinen K. 2011. Stöd till barn och unga som mist en närstående. Handbok för närstående och personer som arbetar med familjer. Käpy barndödsfamiljerna rf. Förnyad upplaga 2022.
- How to support a child or a young person when a loved one has died. A guide for loved ones and people working with families. Child Death Families Käpy ry. Renewed print 2022.

VAPAAEHTOISTEN KOULUTTAMINEN JA TYÖNOHJAUKSELLINEN TUKEA

Strategiset linjaukset 2025–2029:

Pidämme vapaaehtoisten määrän riittävänä tukemalla heidän hyvinvointiaan ja lisäämällä vuorovaikutusta.

Kehitämme työntekijöiden ja vapaaehtoisten osaamista toimia haastavissa ja monimuotoisissa tilanteissa.

Vapaaehtoisena toimiminen lapsen kuoleman kokeneille perheille on vaativa tehtävä. Kaikilla Käpy ry:n vapaaehtoisilla on kokemus oman lapsen kuolemasta, jolloin myös oma menetykokemus on eri tavalla läsnä vertaistukijana toimiessa. Tämän vuoksi on tärkeää, että vapaaehtoisia koulutetaan riittävästi, heille tarjotaan säännöllisesti työnohjauksellista tukea ja tarjotaan mahdollisuus myös vapaaehtoisten keskinäiseen vertaistuelliseen toimintaan.

Tavoitteena on, että vapaaehtoisia on riittävästi ja ryhmien osallistujamääriä saadaan lisättyä. Lisäksi tavoitteenamme on, että vapaaehtoiset osallistuvat toiminnan kehittämiseen, saavat tarvitsemaansa ohjausta ja tukea tehtävissään sekä uudenlaisia osallistumismahdollisuuksia perheiden tukemiseen. Tämän ansiosta yhä useammat perheet saavat itselleen tarkoituksenmukaista tukea lapsensa kuoleman jälkeen.

Eri kokemustaustan omaavia uusia vapaaehtoisia koulutetaan, ja koulutusten markkinoimiseen jäsenistölle panostetaan. Vapaaehtoistoimintaan pyritään saamaan mukaan entistä enemmän vapaaehtoisia eri taustoilla ja eri menetykokemuksilla, jotta toiminnassamme saadaan

huomioitua paremmin erilaiset lapsen kuolemaan liittyvät tilanteet ja perheiden monimuotoisuus. Tukihenkilökoulutukseen osallistuville mainostetaan aktiivisemmin ryhmänohjaajakoulutusta. Tällöin voidaan saada toimintaan mukaan enemmän ryhmänohjaajia, jotka voivat ohjata kohdennettuja ryhmiä vertaistukipäivissä ja -viikonlopuissa. Osa toiminnasta on edelleen avointa kaikille lapsensa menettäneille, jolloin osallistujien kokemustautalla ei ole merkitystä.

- Tukihenkilö- ja ryhmänohjaajakoulutusta kehitetään. Tukihenkilökoulutus muokataan vapaaehtoisten peruskoulutukseksi, jonka kautta vapaaehtoinen voi ryhtyä tukihenkilötoiminnan lisäksi myös järjestön muihin tehtäviin. Ryhmänohjaajakoulutus toimii jatkokoulutuksena peruskoulutuksen käyneille. Tällä tavalla voidaan saada enemmän osallistujia koulutuksiin, koska aiemminkin tukihenkilökoulutuksen kautta on voinut ryhtyä muihin tehtäviin, mutta se ei ole ollut viestinnällisesti selvää. Ryhmänohjaajakoulutusta järjestetään tarpeen mukaan pop up –tyylisesti, kun tarpeeksi kiinnostuneita saadaan kokoon.
- Uusia vapaaehtoisia koulutetaan ja perehdytetään verkko- ja live-ryhmänohjaajiksi, tukihenkilöiksi ja sairaaloiden ETRI-tapaamisiin vähintään 25. Tukitoiminta ja viestintä tekevät tiivistä yhteistyötä, jotta tiettyjä kohderyhmiä voidaan tavoittaa. Koulutuksiin voivat osallistua lapsensa menettäneet vanhemmat ja lapsenlapsensa menettäneet isovanhemmat.
- Kehitetään edelleen sairaaloiden ensitukiryhmäistuntoihin (ETRI) liittyviä käytänteitä ja mm. yhteydenpitoa vapaaehtoisten kanssa. Vapaaehtoisten tehtävänä on tarjota lapsensa menettäneille vertaistukea ja tietoa kohtukuoleman jälkeen sairaalassa. Istunnot ovat moniammatillisia, ja niihin osallistuu sairaaloiden henkilökuntaa kuten lääkäreitä ja kätilöitä. Mahdollisuuksien mukaan laajennetaan ETRI-toimintaa katvealuille.
- Kehitetään edelleen vertaisryhmien ohjaajille annettavaa tukea sekä tiedottamista paikkakuntakohtaisista vertaistukiryhmistä (käytettävissä olevien ryhmänohjaajien määrä, ryhmien määrä ja osallistujamäärä on pienentynyt erityisesti koronapandemian aikana mutta jo ennen sitä).
- Vapaaehtoisia perehdytetään mm. Zoomin käyttöön aina, kun vapaaehtoinen ryhtyy uuteen tehtävään ja kaipaa perehdytystä. Erillisiä yhteisiä perehdytyksiä ei järjestetä, ellei

sellaiselle ilmene tarvetta.

- Tarjotaan mahdollisuutta osallistua täydennyskoulutuksena muiden järjestöjen vertaistukikoulutuksiin esim. puhelinvertaisten koulutus.

- Järjestetään voimavaroja vahvistavia työnohjauksellisia iltoja hybridinä

Kevät: 2 kpl

Syksy: 2 kpl

- Järjestetään ammattilaisen ohjaamaa työnohjausta

Kevät: 3 paikkakuntaa

Syksy: 3 paikkakuntaa

- Järjestetään työnohjauksellinen virkistysviikonloppu *Voimavaroja ja virkistystä* yhteistyössä Nuoret Lesket ry:n kanssa.

- Tarjotaan henkilökohtaista työnohjauksellista keskustelutukea tarpeen mukaan puhelimesta tai verkossa.

- Aktivoidaan toiminnassa mukana olevia vapaaehtoisia kokeilemalla erilaisia matalan kynnyksen yhteydenpidon tapoja.

- Jatketaan uusien vapaaehtoisroolien kehittämistä yhteistyössä julkisen sektorin kanssa, esim. vertaishenkilö hyvinvointialueen perhekeskukseen.

- Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuus osallistua yhdessä toistensa kanssa esim. elokuvanäytöksiin tai teatteriesityksiin, jotka käsittelevät surua ja vertaistukea.

- Vapaaehtoisille järjestetään yhteinen illallinen tai muu tapahtuma, jossa he voivat verkostoitua keskenään ja jossa vapaaehtoisia kiitetään heidän arvokkaasta panoksestaan.

JÄSENASIAT

Suurin osa viime vuosien jäsenkyselyihin vastanneista on ollut sitä mieltä, että jäsenasioiden hoitaminen on sujunut hyvin. On tärkeää, että sama laatu jäsenasioiden hoitamisessa pystytään säilyttämään.

Esimerkki uuden jäsenen jäsenpalvelupolusta (kun yhteydenottopyyntö tulee ammattilaiselta)

- Sairaalasta välitetään yhdistykselle pyyntö ottaa yhteyttä lapsensa menettäneeseen perheeseen.
- Sairaala tilaa myös yhdistyksen tukimateriaalia perheille jaettavaksi.
- Järjestöassistentti lähettää materiaalin.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori lähettää perheelle sähköpostitse tietoa vertaistuesta ja soittaa perheelle tukipuhelun. Puhelussa hän kertoo lähimmästä vertaistukiryhmästä ja muista tukimuodoista.
- Perheen toinen vanhempi haluaa kuitenkin ennen tapahtumiin osallistumista aloittaa tukisuhteen tukihenkilön kanssa.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori kartoittaa vapaana olevat sopivat tukihenkilöt. Tukisuhteen kohdennus vaatii usean puhelun, jotta perheen tarpeet voidaan huomioida. Hän antaa vanhemman yhteystiedot yhdelle tukihenkilöistä, jonka elämäntilanteeseen tukisuhde sopii.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori lähettää perheelle yhdistyksen kirjallisen tukimateriaalin ja aiemmin ilmestyneen KÄPY-lehden.
- Jos perhe on tyytyväinen yhdistyksen tarjoamaan tukeen, he päättävät liittyä Käpy ry:n jäseniksi.
- Perhe lähettää sähköisen jäseneksi liittymislomakkeen.
- Järjestöassistentti tarkentaa perheen tiedot jäsenrekisteriin.

- Myöhemmin viestintäkoordinaattori lähettää perheelle jäsenkirjeen ja yhdistyksen lehden. Näin perhe saa entistä enemmän tietoa yhdistyksen toiminnasta.
- Perhe saa jäsenkirjeiden lisäksi tietoa juuri heille sopivasta tuesta, mm. kohdennetuista tapahtumista.
- KÄPY-lehden rohkaisevien artikkeleiden ja jäsenkirjeessä olevan mainoksen perusteella perhe rohkaistuu ilmoittautumaan sähköisellä lomakkeella tukitapahtumaan.
- Perheelle lähetetään lisätietoa tapahtumasta ja ohje omavastuun maksamisesta.
- Perheenjäsenet saavat tapahtumassa mahdollisuuden jakaa ajatuksiaan ja tunteitaan vertaisten kanssa, ja löytävät keinoja ja voimavaroja elää surun kanssa.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori tiedottaa tapahtumassa yhdistyksen toiminnasta ja mahdollisuudesta liittyä jäseneksi.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori kerää tapahtumasta palautetta ja analysoi ne. Tuloksia hyödynnetään tulevien tapahtumien suunnittelussa ja toiminnan kehittämisessä.
- Perhe kirjoittaa hyvästä kokemuksestaan seuraavaan KÄPY-lehteen. Uusi lapsensa menettänyt perhe lukee lehden ja uskaltautuu ottamaan yhdistykseen yhteyttä.
- Polku alkaa alusta...

VAIKUTTAMINEN VIESTINNÄN KAUTTA

Viestintää toteutetaan viestintäsuunnitelman avulla, johon on kirjattu viestinnän yleiset linjaukset, periaatteet ja keinot sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän osalta. Suunnitelma sisältää myös kriisiviestinnän periaatteet ja vuosikellon, jota päivitetään säännöllisesti ja jota noudattamalla viestintää voidaan toteuttaa johdonmukaisesti ja tehokkaasti.

Vuonna 2025 uudistetaan yhdistyksen kotisivut, jotta lapsen menettäneet perheet saisivat tietoa tarjolla olevasta tuesta vielä helpommin ja tieto olisi selkeää ja saavutettavaa. Uudistus toteutetaan, mikäli uudistusta varten saadaan rahoitus.

Sisäinen viestintä jäsenistölle ja yhteydenottajille

- Sähköinen jäsenkirje 7 x v. (jakelu 1 200 kpl)
- KÄPY-lehti sähköisenä ja printtiversiona 2 x v. (jakelu n. 1 100 kpl). Lehdessä julkaistaan kokemustarinoita, suruun liittyviä tutkimustuloksia ja tietoa yhdistyksen toiminnasta.
- Kirjallinen tukimateriaali
- Kotisivuja päivitetään aktiivisesti ja niiden kautta kerrotaan tulevista vertaistukitapahtumista ja tuodaan esiin edunvalvontatavoitteita.
- Kohdennettu viestintä: Jäsenille tiedotetaan jäsenrekisterissä olevien tietojen perusteella kohdennetuista vertaistukitoiminnoista, kuten verkkovertaistukiryhmistä ja tapahtumista tiettyjen kuolinsyiden ja lapsen iän mukaan. Lisäksi tilanteen mukaan viestitään sähköisesti paikkakuntaakohtaisista vertaistukiryhmistä.
- Tapahtumista tiedotetaan osittain yhteistyössä muiden tahojen ja järjestöjen kanssa, mikä auttaa kohdentamaan viestiä oikealle kohderyhmälle.

Edunvalvonta- ja vaikuttamistavoitteet viestinnässä

- Yhdistyksen edunvalvontatavoitteita tuodaan esiin muun muassa somenostoin, lehdistötiedotteilla STT:n uutispalvelun kautta ja yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa.
- Jäseniä ja vapaaehtoisia aktivoidaan levittämään tietoa tavoitteista mm. somen ja paikallislehtien kautta.
- Osallistutaan yhteiskunnalliseen keskusteluun koskien lapsikuolemaperheiden asioita ja tutkimuksia.
- Aktivoidaan jäseniä ja vapaaehtoisia antamaan haastatteluja mm. paikallislehdille (tavoite 40 Käpy ry:tä koskevaa lehtiartikkelia/verkkojulkaisua).

- Ehdotetaan medioille aiheita ja annetaan toimittajille tietoa lapsen kuolemasta ja vertaistuesta.
- Toteutetaan kohdennettuja viestintäkampanjoita teemapäiviin liittyen, esim. syyskuussa kuolleiden lasten muistopäivä ja liikenneturvallisuusviikko sekä lokakuussa Baby Loss Awareness -viikko. Yhdistyksen arvoja tuodaan esiin viestinnässä aktiivisesti.
- Tehdään seurakuntien kanssa viestinnällistä yhteistyötä erityisesti kuolleiden lasten muistopäivän ja Tyhjän sylin messujen yhteydessä.
- Osallistutaan messuille, jotka liittyvät yhdistyksen aihepiiriin tai kohderyhmiin, joko itse tai yhteistyössä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Messuilla tavataan lapsikuolemaperheitä kohtaavia ammattilaisia (lisäksi lisätään ammattilaisten tietoa Surevan kohtaaminen -toiminnan avulla).

Sosiaalinen media ja verkkosivut

- Facebookissa tavoite 200 lapsikuolemaperheitä koskevaa päivitystä/vuosi, seuraajamäärätavoite: 2 000 seuraajaa
- X:ssä (tai muulla somekanavalla missä tavoitetaan ammattilaisia ja päättäjiä) tavoite 80 päivitystä/vuosi, erityisesti edunvalvontaan ja vaikuttamiseen liittyvää viestintää
- Instagramissa tavoite 700 seuraajaa
- Verkkosivujen kävijämäärätavoite 25 000 kävijää vuodessa
- Nostetaan verkkokauppaa esiin sosiaalisen median kanavissa erityisesti jäsenhankintaan ja kampanjointiin (esim. Liikenneturvan heijastinkampanjan) liittyen.

KUOLLEIDEN LASTEN MUISTOPÄIVÄN KAMPANJA

Käpy ry:n yhtenä tavoitteena on, että yhteiskunnassamme uskallettaisiin puhua enemmän lapsen kuolemasta ja yksi Käpy ry:n tärkeimmistä arvoista, kuolleen lapsen arvostus, voisi toteutua

paremmin. Tätä tarkoitusta varten syyskuussa 2023 lanseerattiin Kuolleiden lasten muistopäivän kampanja. Kampanjan yhteydessä toteutuvan varainhankinnan ansiosta yhä useammat perheet voivat saada tukea itselleen. Kampanjasta on tarkoitus kasvattaa vuosi vuodelta laajempi.

Vuonna 2025 kampanjan kasvattamista jatketaan. Kampanjasivustolla <https://kapy.fi/muistopaiva/> kerrotaan, miten muistopäivän tilaisuuden voi järjestää sekä miten yksittäiset henkilöt ja yritykset voivat lahjoittaa vertaistuen järjestämiseksi. Sivustolle kootaan tietoa muistopäivän tapahtumista eri paikkakunnilla sekä kampanjassa mukana olevista yrityksistä ja tahoista.

Kampanjan tavoitteet vuodelle 2025

- Kampanjasivuston kävijämäärän nousu 4 500 kävijään.
- Kuolleiden lasten muistopäivä näkyy vähintään 25 mediassa ja yhdistyksen edunvalvontatavoite suruvapaa mainitaan useassa mediassa.
- Somessa monet eri henkilöt ja organisaatiot, kuten kriisikeskukset, hyvinvointialueet ja seurakunnat eri puolella Suomea kertovat muistopäivästä, ja päivitykset saavat yhteensä tuhansia tykkäyksiä.
- Kampanjan tukijaksi lähtee vähintään 20 yritystä ja tahoja.
- Varainhankinnan tuotoilla toteutetaan valtakunnallista toimintaa lapsikuolemaperheiden tueksi. Varat käytetään yhdistyksen vertaistukitoiminnan järjestämiseen sekä vapaaehtoisten vertaistukijoiden koulutukseen ja työnohjaukseen.

TALOUS

Strateginen linjaus 2025–2029: *Monipuolistamme toimintamme rahoitus pohjaa.*

Yhdistyksen rahoitus perustuu suurimmaksi osaksi Sosiaali- ja terveysministeriön Veikkauksen tuotoista myöntämään avustukseen. Toinen huomattava rahoituslähde ovat jäsenmaksut. Muita rahoituksen hankkimismuotoja ovat kaupunkien avustukset, säätiöiden apurahat, saatavat lahjoitukset ja omien tuotteiden myynti.

Säätiöiden avustusten hakemisessa keskitytään hankkeisiin, jotka ovat isompia ja joiden avulla voidaan edistää yhdistyksen tavoitteita tehokkaalla tavalla.

Tuotemyynnissä keskitytään tuotteisiin, joilla on jokin symbolinen arvo jäsenille (mm. korut) ja joita on helppo kuljettaa mukana tapahtumissa.

Yhdistyksessä kehitetään aktiivisesti yritysysteistyötä ja varainhankintaa. Yritysysteistyön avulla esim. Kuolleiden lasten muistopäivän kampanjan yhteydessä myös yhdistyksen näkyvyyttä saadaan kasvatettua.

Kaikessa toiminnassa ja talouden suunnittelussa pidetään mielessä, että toiminnan keskiössä ovat lapsensa menettäneet, tukea tarvitsevat perheet. Toimintaa ja kulukohteita priorisoidaan keskittämällä suurimmat ajalliset ja rahalliset resurssit ydintoiminnan järjestämiseen.

EDUNVALVONTA, VAIKUTTAMINEN JA ASiantuntijatoiminta

Strateginen linjaus 2025–2029: Edistämme lapsikuolemaperheiden asemaa ylläpitämällä keskustelua ja hyödyntämällä tutkimus- ja kokemustietoa. Lisäämme tietoisuutta surevien perheiden tilanteista ja tarpeista yhteiskunnassamme syventämällä yhteistyötä ja verkostoitumista strategisten kumppaneiden kanssa.

Yhdistyksen edunvalvonnassa keskitytään vuosittain niihin tavoitteisiin, jotka yhteiskunnassa kulloinkin ovat ajankohtaisia ja jotka yhdistyksen hallitus priorisoi tärkeimmiksi. Vuonna 2025 jatketaan erityisesti kahden päätavoitteen, suruvapaan ja kuolleen lapsen nimeämisoikeuden edistämistä. Hallituksen edunvalvontatyöryhmä edistää tavoitteita yhdessä työntekijöiden kanssa mm. vaikuttamisviestinnällä ja tapaamalla puolueiden ja eduskuntaryhmien perhepoliittisiin linjauksiin vaikuttavia henkilöitä.

Yhdistys edistää Suomeen Tanskan suruvapaan mallia, jossa kaikilla alle 18-vuotiaan lapsen menettäneillä vanhemmilla on oikeus ansiosidonnaiseen päivärahaa 26 viikon ajalta lapsen kuoleman jälkeen. Vapaan tulee olla joustava ja mahdollistaa se, että vanhempi voi halutessaan pitää vapaan lyhyempänä ja palata töihin jo aiemmin, jos hänen oma vointinsa ja tilanteensa on sellainen. Mallin tulee huomioida myös opiskelijat, työttömät, yrittäjät ja epätyypillisissä

työsuhteissa olevat ihmiset.

Päätavoitteiden lisäksi muita edistettäviä tavoitteita voivat olla mm. seuraavat: lapsen kuoleman jälkeisen kriisiavun tarjoamisen järjestelmällinen kehittäminen, oppilashuollon ja psykososiaalisen tuen turvaaminen sisaruksensa menettäneille lapsille, sairausloma- ja työhön paluun käytänteet lapsen kuoleman jälkeen sekä työyhteisöjen taidot kohdata sureva.

Muuta

- Yhdistys jatkaa toimimista Monimuotoiset perheet -verkostossa, jonka tavoitteena on viedä tietoa perheiden monimuotoisuudesta päättäjille ja vaikuttaa palvelujärjestelmään ja lainsäädäntöön. Käpy ry:llä on verkostossa omat edunvalvonnalliset tavoitteensa. Työntekijät osallistuvat Monimuotoiset perheet -verkoston koulutus- ja kehittämispäiviin.
- Osallistutaan 17. Surukonferenssin järjestämiseen. Konferenssissa ammattilaiset ja surevat saavat tietoa suruun, surevan kohtaamiseen ja tukemiseen liittyvästä tutkimus- ja kokemustiedosta. Vuoden 2025 surukonferenssin järjestäjätahot varmistuvat vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 surukonferenssissa järjestäjänä ovat Käpy ry:n lisäksi Nuoret lesket ry, HUOMA ry, Surunauha ry, Tampereen Yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Mieli ry sekä Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura ry, lisäksi yhteistyökumppanina Kirkkohallitus.
- Osallistutaan pohjoismaisiin tai kansainvälisiin yhteistyötapaamisiin, tavoitteena edunvalvonnallisten asioiden, tutkimustiedon ja hyvien käytänteiden jakaminen ja oppiminen.
- Jatketaan suruun liittyvää tutkimuksellista yhteistyötä Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteiden tiedekunnan kanssa. Aktivoidaan opiskelijoita tekemään kyselyjä ja opinnäytetöitä yhdistyksen tavoitteisiin liittyvistä aiheista edunvalvontatyön tueksi.
- Tehdään vaikuttamistyötä myös Surujärjestöjen yhteisen Surevan kohtaaminen -toiminnan kautta.
- Toimitaan asiantuntijana lapsikuolemaperheiden asioissa, mm. osallistutaan lapsikuolemaperheiden palveluita kehittävien verkostojen toimintaan ja annetaan

asiantuntija-apua yhteistyökumppaneille (esim. lapsen saattohoitotilanteeseen tai lapsikuolemaperheiden saaman tuen kehittämiseen liittyen). Tuetaan opiskelijoita aihetta käsittelevien opinnäyte- ja kehittämistöiden tekemisessä.

- Yhdistys jatkaa tiivistä yhteistyötä muiden surujärjestöjen eli Nuoret Lesket ry:n, Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry:n sekä Surunauha ry:n kanssa. Mahdollisia yhteistyömuotoja vuonna 2025 ovat valtakunnallisen Surukonferenssin lisäksi kaikkien järjestöjen jäsenistölle avoimet koulutukset, työnohjaukselliset päivät tukihenkilöille ja ryhmänohjaajille, toisilta oppiminen ja yhteisen toiminnan arviointi mm. hallitusten ja työntekijöiden yhteisessä koulutus- ja kehittämispäivässä sekä Nuori suru -hankkeen yhteistyö.

SUREVAN KOHTAAMINEN -TOIMINTA

Surevan kohtaaminen -toimintaa jatketaan Ak-avustuksella, ja siitä tehdään erillinen tarkempi toimintasuunnitelma myöhemmin.

Yleistä

Surevan kohtaaminen -toiminta on neljän surujärjestön yhteistä toimintaa, jonka tavoitteena on lisätä ammattilaisten ja ammattiin opiskelevien valmiuksia ja tietoa siitä, miten läheisensä kuolemaa surevia tulee kohdata, tukea ja ohjata tuen pariin. Laajempaan tavoitteena on parantaa surevien saamaa tukea ja helpottaa tuen löytämistä.

Toiminnan taustalla ovat Huoma – Henkirikoksen uhrien läheiset ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Nuoret Lesket ry ja Surunauha ry. Toiminta on valtakunnallista ja sitä hallinnoi Käpy ry. Toiminnan päätöksenteosta vastaa johtoryhmä, joka koostuu surujärjestöjen toiminnanjohtajista, sekä toimintaa tukeva ja kehittävä ohjausryhmä, jossa on edustajat myös surujärjestöjen hallituksista.

Surevan kohtaaminen -toiminta saa sosiaali- ja terveysministeriön myöntämää Ak-avustusta Veikkausvaroista. Toimintaa edelsi Surevan kohtaaminen -hanke (2018–2021), jossa kehitettiin toiminnan sisältö.

Surevan kohtaaminen -toiminnassa on kaksi keskeistä toimintatapaa

1) Kokemusasiantuntijatoiminta

Kokemusasiantuntijat jakavat kokemuspuheenvuorojen kautta ammattilaisille ja opiskelijoille tietoa omista kokemuksistaan ja surevan tukemisesta. Kokemusasiantuntijat ovat surujärjestöjen jäseniä. Vapaaehtoisia tuetaan kokemusasiantuntijan tehtävässä esimerkiksi niin, että heille tarjotaan koulutusta, materiaaleja ja työnohjauksellista tukea. Surevan kohtaaminen -toiminta myös välittää kokemusasiantuntijapuheenvuoroja sekä haastattelu- ja tutkimuspyyntöjä.

2) Asiantuntijatieto ja vaikuttaminen

Tieteelliseen tutkimukseen pohjautuvaa tietoa välitetään surevankohtaaminen.fi-sivustolla, jossa on laaja tietopankki surusta, surevan tukemisesta ja eri tukitahoista ja -muodoista. Aiheeseen liittyvää tietoa jaetaan myös erilaisissa verkostoissa ja työryhmässä sekä Surevan kohtaaminen -toiminnan viestintäkanavissa.

Toiminnan tavoitteet

1. Lisätä ammattilaisten keskuudessa surevan kohtaamiseen liittyvää tietoa valtakunnallisesti vapaaehtoisuuteen perustuvan kokemusasiantuntijatoiminnan avulla
2. Sitouttaa Surevan kohtaaminen -toiminnan kokemusasiantuntijoita toimintaan sekä vahvistaa osallisuuden ja yhteisöllisyyden kokemusta kouluttamisen, ohjaamisen ja vapaaehtoisroolissa tukemisen myötä
3. Parantaa surusta ja surevan kohtaamisesta olevan tiedon saavutettavuutta edelleen kehittämällä www.surevankohtaaminen.fi-verkkosivustoa ja viestimällä olemassa olevissa kanavissa
4. Muuttaa surevien palveluihin ohjautumista ja palveluiden laatua yhtenäisemmäksi olemassa olevissa verkostoissa tehtävän vaikuttamistyön ja kokemustiedon myötä